tani, hogy egy számára kevésbé ismert témakörben némi tájékozottságra tegyen szert, és ezért a „szolgáltatásért” fizetni is hajlandó? Talán azért, mert ez – természetes.

Közismert, a diktatúra bukása nem hozta el mifelénk a normalitás idejét: korábban hajtottak, ma mi pörgünk be, taposunk keményen, csak hogy megmaradjunk a pályán. Magunkra korábban nem lehetett, ma pedig nem jut idõnk.

Nincs az eddigiekben semmi rendkívüli, tudom, sokak életérzése az, hogy sodródunk az árral, szinte tehetetlenül. És mégis – kivétel van.

Ezt a kivételt adatott megtapasztalnom, Félix fürdõn, 1998-ban, amikor a romániai magyar közgazdászok társaságukba invitáltak egy elõadás erejéig. Eladdig nem volt tudomásom olyan hazai szakmai-közösségi grémiumról, amely nem csupán adni kívánt, hanem a másik oldalról némi szerep-és felelõsségvállalást feltételezett. Magyar közgazdászaink igenis fizettek azért, hogy meghallgathassák az elõadókat, vagyis aki idejött, nem ajándékba kapta az információt, illetve a társaságot. Persze, ez még nem Gomadingen, ahol a szabadidõ szférájában mozogtunk, de azt se feledjük – illetve valljuk be férfiasan – mennyire nem vagyunk képesek még elismerni és érvényt szerezni annak az elvnek, miszerint „semmi sincs ingyért”. Illetve felismerni azt, hogy amiért semmit sem kérnek, azt aligha jegyzik a szellemi börzén.

Itt is vigyázni kell, félrecsúszhat a gondolat menete. Nem csupán az érték, amiért pénzt kérnek – ez természetes. Amit viszont számomra a közgazdászok példája jelent(ett): önmaguk komolyan vétele. A vándorgyûlés – minden rendezvény – annyit ér, amennyire azok taksálják, akik számára létrehozták, akikért létezik. És Félix fürdõn azt éreztem, éltem át, hogy magyar közgazdászaink szeretik és értékelik azt, amit társaságunk nyújt. Egy kívülrõl jövõ ezt talán jobban megérzi, stréberséget sem kell gyanítani, ha ezt megfogalmazza.

Miközben szinte már minden csapból a civil szféra fontosságát és jelentõségét bizonygató szöveg önt el mindent, a közgazdászok teszik civil dolgukat: találkoznak, tanácskoznak, és szórakoznak. Évente egyszer mindenképpen. Ezt kellene – lehetne – tanulni tõlük.

COLÞEA TIBOR:

## *Hogyan kezdõdött?*

Tíz esztendõ roppant kevés történelmi perspektívából, de ugyanakkor egy ember életében számottevõ idõ. Ugyanez mondható el egy olyan szakmai szervezet, mint az RMKT esetében is, bizony tíz év sok idõ, amit még hangsúlyosabbá tesz a rendszerváltás tumultuózus idõszaka, századunk utolsó évtizede.

Meggyõzõdésem, hogy sok erdélyi magyar közgazdász fejében megfordult közvetlenül az 1989-es decemberi események után a gondolat: élni kellene az új lehetõségekkel, valahogy össze kellene a fogni a közgazdász társadalmat.

Tudom, hogy anekdotikusan fog hatni; egy borongós, ködös márciusi napon (1990-et írtunk) szájról szájra járt a hír a kolozsvári katolikus plébánia épületében, hogy elõadást fog tartani egy magyarországi szociológus, bizonyos Csanády András. Kevesen gyûltünk össze, de az elõadás roppant érdekes volt, reánk részben revelációként hatott a fõ mondanivalója: az erdélyi magyar kisebbség számára létkérdés, meg tud-e erõsödni gazdaságilag, a humán értékek ápolása, irodalom, oktatás, népmûvészet stb. gazdasági alapok nélkül fenntarthatatlan. Mindebbõl logikusan következett a közgazdászképzés fontossága, a közgazdasági ismeretek anyanyelven való elsajátításának igénye és jelentõsége.